

Soumrak kmotrů?

Lukáš Jelínek

Ještě nedozněla písnička o perzekvování

poctivých politiků (Nečas a trafikanti) a už abychom si zvykali na

protestsong stíhaných poctivých podnikatelů (Rittig).

Mají společný refrén: Netroufají si ti policisté trochu příliš? Možná ano, možná ne. Ačkoli se Rittigovo jméno vyskytlo i v Nečasově kauze a státní zástupce Ištvan má podezření na jeho dlouhé prsty, druhdy zasahující do Lesů ČR a pozemkového fondu, policisté si pro podnikatele s pověstí lobbisty přišli „jen“ kvůli kšeftu s jízdenkami pro pražský dopravní podnik.

No co, i lobbista musí být syt, ne? Je ostatně příznačné, jaké oficiální živnosti vykazují lidé typu Ivo Rittiga, Romana Janouška či Tomáše Hrdličky, o nichž se hovoří jako o vlivných hybatelích politickým zákulisím.

Tu benzinová pumpa, tu módní obchod, vesměs byznys, který stačí k pohodlnému životu, ale sotva by sám o sobě vyrobil celebrity s miliardovými konty, okouzlujícím majetkem a otevřenými dveřmi ke spoustě politiků.

Jenže kdo se umí otáčet, sází na multiplikační efekt, kdy se teprve z propojení vícero aktivit rodí skutečné bohatství. Vzniká stav, v němž jsou spokojeni politici i podnikatelé a vše to z valné části cáluje daňový poplatník (či aspoň cestující MHD).

Vyšetřovatelé mají v současnosti rozpracováno hned několik případů, ve kterých dochází

k promíchání veřejné správy s byznysem. Výsledek těžko předjímat, i na Rittiga je nutné pohlížet coby na nevinného, než mu bude u soudu prokázán opak. To platí i o stíhaných politicích – Petru Nečasovi, Davidu Rathovi či Bohuslavu Svobodovi.

Jistě, můžeme tušit, že obvinění pražského exprimátora, jenž po nástupu do funkce začal „zlobit“ vyhazováním kostlivců ze skříní, je z jiného ranku, ale v právním státě nelze suplovat soud a selektovat podezřelé na hodné a zlé. Zkusme zkrátka věřit, že spravedlnost si svoji cestu najde.

Z hlediska voličů je však důležité, že se něco děje. Policisté a žalobci přestali přivírat nad šlendriánem oči a zakusují se i do soust, která dosud žvýkaly pouze nevládní organizace, jako je Nadační fond proti korupci.

Po letech, kdy si ministři, po-

slanci, senátoři nebo primátoři mysleli, že jsou nedotknutelní, a zhusta měli přímé linky na tzv. kmotry v pozadí, drobet paniky neškodí (jak říká i nová ministryně spravedlnosti Válková: „Je dobře, aby se politici trošku báli překračovat pomyslnou hranici mezi korupcí a politickým vyjednáváním“).

Dnes aby si každý politik dával setsakramentsky bacha, s kým se stýká a co komu říká do telefonu. Co když na osobu na druhém konci drátu byl nasazený odposlech? To ovšem není vysvědčení o zdravém stavu společnosti.

Vedle terapie strachem probíhá i léčba změnou. Voliči loni vystavili červenou kartu „prokmo-trované“ pravici a je jen na jejich nástupcích, jak se budou chovat. Na bouchání šampaňského je tedy brzy. Ale v lednici jej mít můžeme. (Autor je politolog)